

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๔๐๔/๖๐๕๔๕

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.

๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๗.๐๖/๑๒๓๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

๔. รายงานการพิจารณาการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ มาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐

๕. เอกสารสรุปข้อมูลความคิดเห็นการดำเนินงานด้านการชันสูตรพลิกศพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ กำหนดให้ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๓) ในกรณีที่ต้องชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ (๓) และ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าแพทย์ตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีเหตุจำเป็นไม่สามารถไปตรวจชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุได้ แพทย์ดังกล่าวอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ ไปร่วมตรวจชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุในเบื้องต้น แล้วรีบรายงานให้แพทย์ทราบโดยเร็ว

๑.๑.๒ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ปรากฏว่ากระทรวงสาธารณสุขยังคงมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนแพทย์ กระทรวงยุติธรรมในฐานะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเสนอ

ให้มีการตรา ...

ให้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กำหนดให้มีการขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ ออกไปอีกเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในกรณีนี้ จึงได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อขยายระยะเวลาออกไปจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

(๒) พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

(๓) พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๑.๑.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือแจ้งว่า พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และระยะเวลาดังกล่าว ใกล้สิ้นสุดการดำเนินการ แต่เนื่องจากปัจจุบันแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุขยังมีความขาดแคลนและมีภารกิจหลักในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จึงขอให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๕ ปี โดยให้สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๐ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ สามารถออกชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) ต่อไปได้

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๙๐๔/๗๗๓ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการชันสูตรพลิกศพ จำนวน ๒๑ หน่วยงาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาขอขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน คือ ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนของแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการชันสูตรพลิกศพ และข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เสียชีวิตที่จะต้องดำเนินการชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ และข้อคิดเห็น แนวทาง และข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑.๓.๒ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อศึกษาถึงปัญหา รวมถึงพัฒนาการกระบวนการชันสูตรพลิกศพในประเทศไทยและ

ต่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๕ ปี เป็นไปโดยครบถ้วนสมบูรณ์

๑.๓.๓ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมได้มีการพิจารณาใน ๔ ประเด็น ดังนี้ ๑) ข้อมูลสถิติจำนวนแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการชั้นสูตรพลิกศพและข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เสียชีวิตที่จะต้องดำเนินการชั้นสูตรพลิกศพ ๒) การเตรียมความพร้อมในการอบรมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนับตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการ ๓) แผนการเตรียมความพร้อมและงบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข หากมีการขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๕ ปี และ ๔) ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปพลางก่อน โดยการตราพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับที่ ๒๑ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๔) ซึ่งจะทำให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๐ และเห็นควรให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาคืบคู่กันไป เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอนาคต

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สืบเนื่องจากปัจจุบันยังคงมีปัญหาการขาดแคลนแพทย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ ประกอบกับภารกิจหลักของแพทย์จะต้องรักษาพยาบาลผู้ป่วย ทำให้แพทย์ไม่อาจเข้าร่วมชั้นสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุได้ รวมทั้งจำนวนแพทย์ซึ่งจะทำการชั้นสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีจำนวนไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้แพทย์ตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สามารถมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ไปร่วมตรวจชั้นสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุในเบื้องต้นแทนแพทย์ ในกรณีที่ต้องชั้นสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ต่อไปสมควรขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกไปอีกจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) กำหนดให้การเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และระยะเวลาดังกล่าวใกล้สิ้นสุดการดำเนินการ

๔. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระข้อเท็จจริงของเรื่อง

ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. มีหลักการสำคัญ คือให้มีการขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๐

๔.๒ รายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินการและสิ่งที่จะต้องเตรียมเพื่อรองรับเรื่องนี้

กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดอบรมทางนิติเวชศาสตร์แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้สามารถออกชันสูตรพลิกศพแทนแพทย์ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) ได้อย่างเพียงพอ

๔.๓ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ในกรณีที่จะต้องมีการชันสูตรพลิกศพ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ ซึ่งได้รับวุฒิปับตรหรือได้รับหนังสืออนุมัติจากแพทยสภา ทำการชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว ถ้าแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ขึ้นทะเบียนเป็นแพทย์อาสาสมัครตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขปฏิบัติหน้าที่

๔.๓.๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ กำหนดให้ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับในกรณีที่ต้องชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ (๓) ถูกสัตว์ทำร้ายตาย และ (๔) ตายโดยอุบัติเหตุแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าแพทย์ตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง มีเหตุจำเป็นไม่สามารถไปตรวจชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุได้ อาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ ไปร่วมชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุแทนได้

๔.๓.๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ กำหนดให้มีการขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกไปอีกเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการศึกษาที่มาของการขอขยายระยะเวลาการดำเนินงานชันสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อมูลการชันสูตรพลิกศพในประเทศไทย และต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมนี พร้อมทั้งสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการขยายระยะเวลาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพ มาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ และอาจนำไปสู่การพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพหรือการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗. ผลกระทบ

ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. เสนอขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแพทย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ที่ในปัจจุบันมีจำนวนไม่เพียงพอ จากข้อมูลสถิติแพทย์นิติเวชที่ได้รับจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข พบว่าในปัจจุบันจำนวนแพทย์นิติเวชของกระทรวงสาธารณสุขมีจำนวน ๗๖ คน ซึ่งกระจายอยู่ใน ๑๒ เขตบริการสุขภาพ โดยแบ่งเป็น ๑) โรงพยาบาลศูนย์ทั้งหมด ๓๔ แห่ง จะมีแพทย์นิติเวชประจำโรงพยาบาลจำนวน ๒๓ แห่ง และ ๒) โรงพยาบาลทั่วไปทั้งหมด ๘๗ แห่ง จะมีแพทย์นิติเวชประจำโรงพยาบาลจำนวน ๑๘ แห่ง จะเห็นได้ว่าการกระจายของจำนวนแพทย์นิติเวชทั่วประเทศ และจำนวนแพทย์นิติเวชต่อประชากรไม่เพียงพอ เพราะบางพื้นที่แพทย์ ๑ คน ต้องทำหน้าที่ดูแล ๗ - ๘ จังหวัด ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ที่ได้มีการลงทะเบียนและผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ มีจำนวนทั้งหมด ๗๓๒ คน ซึ่งอยู่ในโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ ๓๓๘ แห่ง จากโรงพยาบาลทั้งหมด (รวมโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป) ๔๐๐ กว่าแห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๗ % ของโรงพยาบาลทั้งหมด เมื่อนำมาแบ่งตามเขตบริการสุขภาพทั้ง ๑๒ แห่ง ทั่วประเทศ จะเห็นได้ว่ามีเพียง ๒ เขต ที่มีเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ที่ได้มีการลงทะเบียนและผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์เกินร้อยละ ๕๐ % คือ เขต ๒ คิดเป็น ๖๓ % และเขต ๙ คิดเป็น ๕๕ % จะเห็นได้ว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ที่ได้มีการลงทะเบียนและผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ยังคงไม่เพียงพอต่อในแต่ละโรงพยาบาล

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นส่งผลให้กระบวนการชั้นสูตรพลิกศพเกิดปัญหาเนื่องจากไม่สามารถให้แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ซึ่งเป็นแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพได้ในทุกกรณี อีกทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ ที่สามารถออกชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) ได้ก็ยังมีไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้กระบวนการชั้นสูตรพลิกศพล่าช้าและอาจทำให้พยานหลักฐานหรือรายละเอียดข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลต่อการตรวจพิสูจน์ของแพทย์เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุการตาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตายที่จะไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ทำให้ประชาชนและญาติของผู้ตายขาดความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของรัฐ การขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกไปจะช่วยทำให้กระทรวงสาธารณสุขมีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมในการจัดอบรมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อออกชั้นสูตรพลิกศพแทนแพทย์ได้มากขึ้น และเพื่อให้มีระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาและพัฒนากฎหมาย รวมถึงศึกษาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพปัญหาที่แท้จริงในลำดับต่อไป

๘. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการชั้นสูตรพลิกศพที่ได้รับจากการทำหนังสือสอบถามข้อมูล ในประเด็นเรื่องข้อเสนอการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกไปอีก ๕ ปี สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๘.๑ มีหน่วยงานที่เห็นด้วยให้มีการขยายเวลาการดำเนินงานชั้นสูตรพลิกศพตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกไปอีก ๕ ปี จำนวน ๑๓ หน่วยงาน ดังนี้ ๑) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ๒) กระทรวงสาธารณสุข ๓) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ ...

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๔) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๕) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๖) สถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ ๗) โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ๘) สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ๙) โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ๑๐) ราชวิทยาลัย พยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย ๑๑) สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ๑๒) สำนักวิชา แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ ๑๓) โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เนื่องจากปริมาณ แพทย์นิติเวชยังมีจำนวนไม่เพียงพอ และแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐกับแพทย์อื่นๆ ที่กฎหมายให้อำนาจ ในการชันสูตรพลิกศพ ไม่สามารถออกชันสูตรพลิกศพ ณ ที่เกิดเหตุได้ เพราะมีจำนวนแพทย์ในโรงพยาบาล ทั้งหมดน้อย จึงควรมีการทบทวนอัตรากำลังแพทย์เป็นระยะๆ จนกระทั่งมีแพทย์มากเพียงพอ ก็อาจยุติ การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ฯ ออกปฏิบัติงานแทน

๘.๒ หน่วยงานที่ไม่เห็นด้วยให้มีการขยายเวลาการดำเนินงานชันสูตรพลิกศพตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพ ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกไปอีก ๕ ปี จำนวน ๔ หน่วยงาน ดังนี้ ๑) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ๓) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ๔) สถาบันนิติเวชศาสตร์ เนื่องจากการผลิตแพทย์นิติเวชสามารถทำได้จำกัด และแพทย์ในด้านการรักษาก็ยังมีไม่เพียงพอ จึงควรผลิตบุคลากรในลักษณะ “เจ้าหน้าที่ชันสูตร” มาช่วยในการ ดำเนินการมากกว่า และการให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ชันสูตรพลิกศพแทนแพทย์อาจกระทำไม่ได้ไม่เท่าแพทย์

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเร่งผลิตแพทย์นิติเวชศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้เพียงพอ และ เร่งจัดให้มีการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ให้แก่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดให้สามารถออกชันสูตรพลิกศพแทนแพทย์ตามมาตรา ๑๔๘ (๓) (๔) และ (๕) ได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐๘ ๑๑๗๓ ๖๔๙๔ (วอร์เรนทร์)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ b_vassanon@oja.go.th